

بررسی وضعیت بیگانگی تحصیلی و رابطه آن با ادراک شایستگی در دانشجویان

دکتر رقیه وحدت^۱، ماهر پورعبدال^۲

۱. دکتری آموزش عالی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ارومیه، ایران.

۲. کارشناسی ارشد، برنامه‌ریزی درسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه، ایران.

فصلنامه راهبردهای نو در روان‌شناسی و علوم تربیتی، دوره دوم، شماره پنجم، بهار ۱۳۹۹، صفحات ۷۲-۵۶

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی وضعیت بیگانگی تحصیلی و رابطه آن با ادراک شایستگی در دانشجویان بود. این پژوهش کاربردی و توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این تحقیق کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه، با حجم ۱۳۴۳۹ بودند که با استفاده از فرمول کوکران ۳۷۳ نفر به عنوان نمونه آماری تعیین شدند که با استفاده از روش تصادفی طبقه‌ای بر روی نمونه آماری اجرا شد. ابزار به کاررفته در پژوهش حاضر عبارت‌اند از پرسشنامه بیگانگی تحصیلی دیلون و گروات (۱۹۷۶) و ادراک شایستگی ویلیام دسی و رایان (۲۰۰۰). جهت آزمون فرضیه‌های تحقیق از آزمون‌های تحقیق واریانس (تحلیل مانوا)، آزمون تی و همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج نشان داد که بیگانگی تحصیلی و ادراک شایستگی در بین دانشجویان تفاوتی نداشت و همچنین در رابطه بین ابعاد بیگانگی تحصیلی (احساس انزوا، بی‌هنجاری و ناتوانی) به صورت منفی معنی‌دار و در سطح ۰/۹۵ با ادراک شایستگی بین دانشجویان همبستگی مشاهده شد که با توجه به نتیجه به دست آمده پیشنهاداتی ارائه گردید.

واژه‌های کلیدی: بیگانگی تحصیلی، ادراک شایستگی، دانشجویان.

فصلنامه راهبردهای نو در روان‌شناسی و علوم تربیتی، دوره دوم، شماره پنجم، بهار ۱۳۹۹

همواره برای تلنگر روحی و روانی جهت باور خودباورهای درونی نقش اساسی را دارند تا محرکی برای فرد باشند، یکی از مؤلفه‌های خودپنداشت، ادراک شایستگی^۱ است (نینوت، بیلارد و دلگنرز^۲، ۲۰۱۱) که به فرایند آگاه شدن فرد از ویژگی‌های خویش، نوع روابط با دیگران، بازخورد نسبت به رویدادها، ظرفیت‌ها و توانایی‌های خود اشاره دارد و بر حوزه‌های مختلف شناختی، جسمانی و اجتماعی متمرکز است. این سازه را اولین بار وایت^۳ (۱۹۵۹) مطرح کرد. او بیان می‌کند که یک نیاز درونی برای احساس شایستگی، ویژگی درونی انسان‌هاست و رفتارهایی مانند کاوش و تلاش برای تسلط به وسیله این نیروی انگیزش فطری بهتر تبیین می‌شوند. ادراک شایستگی عبارت است از خود-ادراکی که فرد نسبت به قابلیت‌ها و توانایی‌هایش در رابطه با کنترل محیط و موقعیت خود دارد (یاری مقدم، یعقوبی، محقق و جعفری ۱۳۹۲). به عبارتی دیگر، ادراک شایستگی به فرایند آگاه شدن فرد از ویژگی‌های خویش، نوع روابط با دیگران، بازخورد نسبت به رویدادها، ظرفیت‌ها و توانایی‌های خود اشاره دارد و بر حوزه‌های مختلف شناختی، جسمانی و اجتماعی متمرکز است و به بیان دیگر هارتر (۱۹۸۲) این سازه را قضاوت و خودارزیابی دانش آموزان درباره توانایی‌های خود برای انجام دادن یک تکلیف خاص تعریف کرده است (هارتر، ۱۹۸۲، به نقل از یارمحمدیان، قمرانی و محمدزاده، ۱۳۹۶). داشتن ادراک شایستگی مناسب نشانه رشد انگیزه‌های فرد است. ادراک شایستگی به عنوان تصور فرد از میزان توانایی‌های خود در حیطه‌های مختلف زندگی تعریف شده است (آتکینز^۴، ۲۰۱۴). ادراک شایستگی در طول زندگی افراد رشد می‌کند و نوجوانان با ادراک شایستگی بالا از توانایی‌هایشان اطمینان دارند و با مشکلاتشان به آسانی مقابله می‌کنند. ادراک شایستگی نقش مهمی در رشد روابط اجتماعی و سازگاری افراد دارد (دنس و گروسو^۵، ۲۰۱۱).

در این میان، ادراک شایستگی را نمی‌توان با بیگانگی تحصیلی مرتبط ندانست چرا که بیگانگی تحصیلی^۶ به جدایی عاطفی یا شناختی از جنبه‌های مختلف بستر آموزشی مانند فرایند تحصیل و یادگیری، فضای دانشگاه، استادان، دانشجویان دیگر و احساس جدایی از تولیدات علمی‌شان و در یک کلام، انسان دانشگاهی مطلوب اشاره دارد و در ادبیات ادراک شایستی نیز قابلیت‌ها و توانایی‌هایی فرد در رابطه با کنترل محیط مدنظر گرفته می‌شود که اگر فرد از قابلیت‌های خود اطلاع یابد و آن‌ها را درک کند، از خودبیگانگی تحصیلی جلوگیری می‌کند (همتی و پیرنیا، ۱۳۹۵). بیگانگی تحصیلی به عنوان یکی از شکل‌های بیگانگی، اصطلاحی است که از آن برای توضیح

^۱ - perceived competence

^۲ - Ninot, Bilard. & Delignieres

^۳ - White

^۴ - Atkins

^۵ - Denes & Grecu

^۶ - Academic alienation

«جدایی دانشجویان یا دانش آموزان از فرایند یادگیری» استفاده می‌شود. برخی از نشانه‌ها و مصادیق بیگانگی دانشگاهی عبارت‌اند از: احساس و نگرش بی‌قدرتی، بی‌هنجاری، انزوای اجتماعی و درکل بیگانگی از خود، فرایند تحصیل، فضای دانشگاه، استادان، دانشجویان دیگر و احساس جدایی از انسان دانشگاهی مطلوب و ایده آل (ذکائی و اسماعیلی، ۱۳۹۰). در محیط بیگانه کننده، دانشجویان خارج از فعالیت‌های کلاسی تعریف‌شده علاقه‌ای به سایر فعالیت‌های دانشگاهی نشان نمی‌دهند و آن را تلف کردن وقت و امری بیهوده می‌دانند، کمتر در فعالیت‌های جمعی مشارکت می‌کنند و درمجموع احساس تعلق‌خاطر به درس و تحصیل و محیط علمی ندارند. کسانی که فقط به دانشگاه رفت‌وآمد می‌کنند آن را مکانی می‌دانند که مجبورند برای اخذ مدرک دلخواه خود در آن حضورداشته باشند و هرچه زودتر از «شر» آن خلاص شوند. ازاین‌رو، دانشگاه نه به‌عنوان مکانی برای علم‌آموزی یا مفید واقع شدن برای اجتماع، بلکه فقط برای کسب درآمد و شغل در آینده، به تأخیر انداختن دوره سربازی برای پسران و چشم‌وهم‌چشمی اهمیت دارد که نتیجه آن ازدست رفتن خلاقیت و نوآوری در دانشگاه‌هاست (موسوی و حیدرپور مرند، ۱۳۹۵). از لحاظ فضای مفهومی، هرچند بیگانگی در رشته‌های مختلف مشاهده شده است، اجماع نظری در زمینه ابعاد اساسی آن وجود ندارد (ویلیامسون و کالینگفورد^۱، ۲۰۰۰). سازه بیگانگی طی قرن‌ها از دکت‌رین‌های مسیحی، اندیشه‌های فلسفی، جامعه‌شناسی معاصر و روان‌شناسی اجتماعی سر برآورد. در قرون وسطی، بیگانگی دلالت بر نبود ارتباط بین فرد و هستارهای مهمی چون خدا، جامعه و اجتماع و همین‌طور انفکاک درونی بین بخش‌های مختلف «خود» داشت. در اواسط قرن بیستم، مفاهیم دیگری چون آنومیک، حاشیه‌ای، بی‌تعلق و بی‌هنجار وارد بخش عمده‌ای از پژوهش‌ها و نظریه‌پردازی در جامعه‌شناسی و روان‌شناسی شد. حال این پرسش مطرح می‌شود که بیگانگی پدیده‌ای روان‌شناختی است یا اجتماعی. برخی واژه‌ها مانند زوال شخصیت، بی‌هنجاری و بی‌قدرتی بر وضعیتی دلالت دارند که فرد اتخاذ یک رفتار منطقی را برای خود دشوار می‌یابد (اجتماعی). همچنین، اصطلاحاتی همچون فراموش کردن خود، بی‌تفاوتی و بدبینی بیانگر حالات روانی مؤثر بر فرد است، درحالی‌که روان‌شناسان اهمیت زمینه اجتماعی را نادیده می‌گیرند و جامعه‌شناسان نیز توجه کافی به ابعاد شخصیتی این مسئله ندارند (بارنهارت و گینز^۲، ۲۰۱۴).

در ادامه به معرفی مهم‌ترین پژوهش‌های انجام‌گرفته در رابطه با موضوع پژوهش حاضر پرداخته می‌گردد:

همتی و پیرنبا (۱۳۹۶) بر اساس تحقیقی با عنوان تحلیلی بر بیگانگی تحصیلی دانشجویان و عوامل مرتبط با آن نشان دادند که میانگین بیگانگی تحصیلی دانشجویان کمی بالاتر از حد متوسط است و میزان احساس بی‌قدرتی و بدبینی دانشجویان در مقایسه با ابعاد دیگر

^۱ - Williamson, & Cullingford

^۲ - Barnhardt & Ginns

بیشتر است. همچنین، بر اساس نتایج تعامل با استادان، انگیزه تحصیلی و دیدگاه دیگران مهم به تحصیل تأثیر مستقیم بر کاهش بیگانگی تحصیلی دانشجویان دارند و رضایت از رشته تحصیلی، نگرش به آینده شغلی و خودپنداره تحصیلی تأثیر غیرمستقیم بر کاهش بیگانگی تحصیلی دانشجویان دارند؛ و همچنین بر اساس جنسیت پسران بیشترین بیگانگی تحصیلی را داشتند. طی تحقیقی که توسط میرزایی، کیامنش، حجازی، بنی جمالی (۱۳۹۵) باهدف بررسی تأثیر ادراک شایستگی بر تاب‌آوری تحصیلی با میانجی‌گری انگیزش خودمختار صورت گرفت، در این نتایج نشان داد که نه تنها تاب‌آوری یادگیرندگان به گونه مستقیم از راه ادراک شایستگی قابل پیش‌بینی است بلکه این رابطه از راه انگیزش خودمختار تحصیلی نیز میانجی‌گری می‌شود. تورک (۲۰۱۶) در مقاله‌ای با عنوان "ازخودبیگانگی در تحصیل" هدف از پژوهش خود را تعیین تأثیرات ازخودبیگانگی در زمینه‌های تحصیلی، دلایل ظهور ازخودبیگانگی در دانش‌آموزان و تأثیرات آن بر روی دانش‌آموزان عنوان کرد. او علائم ازخودبیگانگی تحصیلی را شامل بی‌معنایی، ضعف و ناتوانی، شکستن قوانین و عدم تفاهات با جامعه می‌داند. نتایجی که او به دست آورده است نشان می‌دهد دانش‌آموزانی که علائم فوق را تجربه می‌کنند از مدرسه، درس و فعالیت‌های مدرسه بیگانه می‌شوند و این نتیجه به صورت منفی معنی‌دار گزارش شد. چن و کندی^۱ (۲۰۱۴) طی پژوهشی نشان داده‌اند که دختران نسبت به پسران در ابعاد تحصیلی و ورزشی، ادراک شایستگی پایین‌تری دارند و همچنین نشان دادند که ادراک شایستگی تحت تأثیر سن نیز قرار می‌گیرد.

بی‌تردید بیگانگی دانشجویان از درس و تحصیل برای خود آن‌ها و دیگران و نظام آموزشی نیز مشکلاتی را به وجود می‌آورد که افت تحصیلی، عدم مشارکت در مسائل علمی و از دست رفتن سلامت جسم و روان خودشان و ... ازجمله تبعات این نوع بیگانگی است. اگر جوانان یک مملکت دچار بیگانگی شوند و به‌ویژه اگر از تحصیل و پژوهش بیگانه شوند مسلماً هیچ تعهد، وابستگی، التزام و علاقه هم در قبال برنامه‌ها و اهداف توسعه آموزشی و اجتماعی احساس نخواهند کرد و در نتیجه جامعه از مشارکت نسلی فعال و پویا محروم خواهد شد. بیگانگی از تحصیلی مانع از رشد تعالی فرد و جامعه در ابعاد گوناگون علمی، فرهنگی و اجتماعی و ... می‌گردد و این امر به نوبه خود انسجام و تداوم حیات جامعه را به مخاطره می‌افکند. نظر به اینکه دانشجویان به عنوان سرمایه‌های ملی هر کشوری می‌توانند سهم عمده در امر بازسازی پیشرفت جامعه ایفا کنند، پس بررسی و پرداختن به عواملی که باعث بیگانگی آنان از تحصیل و دانشگاه می‌شود، می‌تواند برای برنامه ریزان آموزشی راهگشا باشد. قابل ذکر است که عدم شایستگی و نارضایتی فرد از خویش، منجر به اضطراب و کاهش تلاش برای موفقیت می‌گردد که از این رو تحقیق میدانی و علمی در دانشجویان با محوریت وضعیت بیگانگی تحصیلی و رابطه

^۱ - Chen, & Kennedy

آن با ادراک شایستگی می‌تواند از اهمیت ویژه‌ای به‌منظور رفع و کاهش بیگانگی تحصیلی و ادراک شایستگی در این جامعه آماری گردد و موفقیت در این زمینه نیز می‌تواند با شیوه‌های روان‌شناختی کسب شود. با توجه به مطالب ذکرشده فوق، در تحقیق حاضر هدف پاسخ به این سوال است که وضعیت بیگانگی تحصیلی چگونه است و چه رابطه‌ای با ادراک شایستگی دارد؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر، به لحاظ هدف، کاربردی و برحسب شیوه‌ی گردآوری داده‌ها، از نوع توصیفی و همبستگی است. جامعه آماری تحقیق حاضر کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد شهرستان ارومیه بودند که تعداد کل آن‌ها در حدود ۱۳۴۳۹ نفر اعلام گردید. برای تعیین نمونه آماری با احتساب کل تعداد جامعه آماری توسط فرمول جامعه مشخص کوکران ۳۷۳ نفر به‌عنوان نمونه آماری برای پاسخگویی به ابزار تحقیق انتخاب شدند؛ که برای به دست آوردن این تعداد از روش تصادفی طبقه‌ای با توجه به دانشکده و رشته تحصیلی از بین دانشجویان استفاده شد. روش گردآوری اطلاعات در این تحقیق به دو صورت کتابخانه‌ای و میدانی بود، از روش کتابخانه‌ای جهت جمع‌آوری ادبیات نظری و موضوعی تحقیق بهره‌گیری شد و از روش میدانی برای جمع‌آوری اطلاعات جهت تحلیل فرضیه‌های تحقیق از طریق پرسشنامه‌های زیر استفاده شد:

۱- پرسشنامه بیگانگی تحصیلی: این پرسش‌نامه به‌وسیله دیلون و گروات (۱۹۷۶) ساخته شده است. شامل ۱۷ سؤال است که سلباً بعد احساس بی‌هنجاری، احساس ناتوانی و احساس انزوا را می‌سنجد. گویه‌ها بر اساس طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای از کاملاً غلط (۱) تا کاملاً درست (۵) تنظیم شده است. ضریب قابلیت اعتماد این مقیاس در پژوهش وایتینگ (۲۰۰۵) با استفاده از آلفای کرونباخ به ترتیب برای کل مقیاس ۰/۷۷، احساس انزوا ۰/۷۰، ناتوانی ۰/۷۱ و بی‌معنایی ۰/۶۹ به دست آمد.

۲- پرسشنامه ادراک شایستگی: برای اندازه‌گیری این متغیر از مقیاس هفت‌درجه‌ای لیکرت نیازهای روان‌شناختی اساسی ویلیام دسی و رایان (۲۰۰۰) که بخشی از مقیاس مربوط به ادراک شایستگی است، استفاده شد. نمره‌گذاری پرسشنامه بر اساس طیف ۷ درجه‌ای لیکرت می‌باشد که برای اصلاً درست نیست نمره (۱) و کاملاً خوب است نمره ۷ تعلق می‌گیرد. پایایی این پرسشنامه برای شایستگی از سوی دسی و رایان (۲۰۰۰)، ۰/۷۹ گزارش شده است و در ایران مطالعه غلامی و سوره (۱۳۹۲) برای پرسشنامه ۰/۸۰ گزارش شده است.

تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS صورت گرفت. در سطح آمار استنباطی از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن متغیرها و آزمون همبستگی برای بررسی رابطه و از آزمون تی برای مقایسه متغیرها استفاده شد.

یافته‌ها

جدول ۱) آزمون کولموگروف اسمیرنوف

ادراک شایستگی	بیگانگی تحصیلی			
	احساس انزوا	احساس ناتوانی	احساس بی‌هنجاری	
-	۳۷۳	۳۷۳	۳۷۳	تعداد
۰/۱۱۹	۰/۱۳۱	۰/۱۵۴	۰/۱۰۹	آماره آزمون
۰/۰۹۴	۰/۰۷۹	۰/۰۵۲	۰/۱۱۸	سطح معنی‌داری
نرمال	نرمال	نرمال	نرمال	نتیجه

این آزمون جهت بررسی ادعای مطرح‌شده در مورد توزیع داده‌های یک متغیر کمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. در نرم‌افزار Spss می‌توان وجود توزیع‌های نرمال، یکنواخت، پواسن و نمایی را مورد بررسی قرارداد. توزیع نرمال برای متغیرهای کمی پیوسته، توزیع یکنواخت برای متغیرهای کمی گسسته و پیوسته، توزیع پواسن برای متغیرهای کمی گسسته و عدد صحیح و توزیع نمایی برای متغیرهای کمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. اگر مقدار سطح معنی‌داری بزرگ‌تر از مقدار خطا ۰/۰۵ باشد، فرض صفر تأیید می‌گردد (داده‌ها نرمال است) و در صورتی که سطح معنی‌داری کوچک‌تر از مقدار خطا ۰/۰۵ باشد، فرض یک تأیید می‌گردد (داده‌ها نرمال نیست). یافته‌های جدول فوق نشان می‌دهد اطلاعات جمع‌آوری‌شده در تمامی متغیرهای پژوهش دارای توزیع نرمال بوده است ($p - value > 0/05$) لذا برای بررسی فرضیه‌های پژوهش از آزمون‌های کلاسیک (پارامتریک) مانند همبستگی پیرسون، t و تحلیل واریانس استفاده می‌شود.

بررسی فرضیه‌های پژوهش

فرضیه اصلی تحقیق: بین بیگانگی تحصیلی با ادراک شایستگی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول ۲) همبستگی بین بیگانگی تحصیلی و ادراک شایستگی

متغیرها		
بیگانگی تحصیلی	۱	
ادراک شایستگی	$r = -0.544^{**}$	۱

بر اساس نتایج به دست آمده از جدول همبستگی (جدول ۲) می توان گفت که با اطمینان ۰/۹۹ و سطح خطای کوچکتر از ۰/۰۱ بین بیگانگی تحصیلی و ادراک شایستگی رابطه منفی وجود دارد. بین بیگانگی تحصیلی و ادراک شایستگی رابطه منفی و معنادار وجود دارد ($r = -0.544$ و $Sig = 0.001$). بدین معنی که با هر اندازه بیگانگی تحصیلی دانشجو بالاتر باشد به همان اندازه ادراک شایستگی کاهش خواهد یافت.

۱- وضعیت بیگانگی تحصیلی در بین دانشجویان بر اساس جنسیت دانشگاه آزاد ارومیه چگونه است؟

جدول ۳) آمار توصیفی بیگانگی تحصیلی

تعداد	انحراف معیار	میانگین	گروه	
۲۰۰	۰.۷۰۸۷۷	۳,۹۲۹۲	مرد	احساس بی هنجاری
۱۷۳	۰.۷۰۲۹۰	۳,۹۱۷۱	زن	
۳۷۳	۰.۷۰۵۱۳	۳,۹۲۳۶	کل	
۲۰۰	۰.۴۷۱۹۱	۳,۰۹۲۹	مرد	احساس ناتوانی
۱۷۳	۰.۴۲۶۲۵	۳,۰۷۱۸	زن	
۳۷۳	۰.۴۵۰۸۳	۳,۰۸۳۱	کل	
۲۰۰	۰.۶۵۰۸۸	۲,۸۹۳۷	مرد	احساس انزوا
۱۷۳	۰.۶۵۵۷۸	۲,۹۰۰۳	زن	
۳۷۳	۰.۶۵۲۲۸	۲,۸۹۶۸	کل	

جدول ۳) تعداد پاسخگویان در هر طبقه از متغیر بیگانگی تحصیلی را نشان می دهد. با توجه به خروجی جدول ۳ می بینیم که در سنجش احساس بی هنجاری نمرات افراد مرد (میانگین = ۳,۹۲۹۲) در مقایسه با نمرات افراد زن (میانگین = ۳,۹۱۷۱) به مقدار بسیار ناچیزی بالاتر بود.

جدول ۴) جدول باکس

۲,۹۸۲	Box's M
۴۹۳.	F
۶	درجه آزادی ۱
۹۴۳۲۳۲,۷۶۷	درجه آزادی ۲
۸۱۴	سطح معناداری

جدول ۴) بررسی می کند که آیا داده ها فرض همگنی ماتریس های واریانس کوواریانس را زیر سوال می برد یا خیر؟ با توجه به سطح معناداری (۰/۰۵۸) که بزرگ تر از ۰/۰۵ می باشد این فرض زیر سوال نمی رود.

جدول ۵) آزمون های چندمتغیره

اثر	ارزش	F	درجه آزادی فرضی	خطای درجه آزادی	سطح معناداری	مجدور اتاسهمی
گروه	اثر پیلایی	۰.۰۷۷	۳	۳۶۹	۰.۹۷۲	۰.۰۰۱
	لامبادا ویلکس	۰.۹۹۹	۳	۳۶۹	۰.۹۷۲	۰.۰۰۱
	اثر هوتلینگ	۰.۰۷۷	۳	۳۶۹	۰.۹۷۲	۰.۰۰۱
	بزرگترین ریشه روی	۰.۰۷۷	۳	۳۶۹	۰.۹۷۲	۰.۰۰۱

همان طور که در جدول ۵) مشاهده می شود تفاوت گروه ها در مجموعه متغیرهای وابسته معنی دار نمی باشد. به منظور سنجش همگنی واریانس ها از آزمون لون استفاده شده که نتایج آن در جدول ۶) گزارش شده است.

جدول ۶) آزمون برابری واریانس ها (Levene)

F	درجه آزادی	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
۰.۱۶	۱	۳۷۱	۰/۸۹۸
۰.۱۳	۱	۳۷۱	۰/۹۰۸
۰.۷۵۸	۱	۳۷۱	۰/۳۸۴

با توجه به اینکه سطح معناداری در تمام زیر مؤلفه‌های بیگانگی تحصیلی بیشتر از ۰/۰۵ می‌باشد نشان‌دهنده برابری واریانس‌ها است.

جدول ۷) آزمون مانوا برای بررسی و مقایسه مؤلفه‌های بیگانگی تحصیلی در دو گروه

منبع	متغیر وابسته	مجموع مجزورات III نوع	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	سطح معناداری
احساس بی‌هنجاری		۰.۱۳	۱	۰.۱۳	۰.۲۷	۰.۸۷۰
احساس ناتوانی	گروه	۰.۴۱	۱	۰.۴۱	۰.۲۰۱	۰.۶۵۴
احساس انزوا		۰.۰۴	۱	۰.۰۴	۰.۰۰۹	۰.۹۲۳

با توجه به اینکه در جدول ۷) سطح معناداری در تمامی زیر مؤلفه‌های بیگانگی تحصیلی بیشتر از ۰/۰۵ می‌باشد بنابراین بین دو گروه مردان و زنان در این مؤلفه‌ها تفاوت معنادار وجود ندارد.

۲- وضعیت ادراک شایستگی در بین دانشجویان بر اساس جنسیت دانشگاه آزاد ارومیه چگونه است؟

جدول ۸) آمار توصیفی ادراک شایستگی

جنسیت	تعداد	میانگین	انحراف معیار	خطای انحراف معیار
مرد	۲۰۰	۴,۹۹۱۷	۱,۴۶۸۷۱	۰.۱۰۳۸۵
زن	۱۷۳	۴,۸۱۲۱	۱,۴۱۹۶۴	۰.۱۰۷۹۳

جدول ۸) تعداد پاسخگویان در هر طبقه از متغیر ادراک شایستگی را نشان می‌دهد. با توجه به خروجی جدول ۸) می‌بینیم که در سنجش ادراک شایستگی نمرات افراد مرد (میانگین=۴,۹۹۱۷) در مقایسه با نمرات افراد زن (میانگین=۴,۸۱۲۱) به مقدار بسیار ناچیزی بالاتر بود.

جدول ۹) آزمون t

آزمون لون		t	درجه آزادی	سطح معناداری	اختلاف میانگین	خطای اختلاف میانگین	سطح اطمینان ۹۵ %	
F	Sig.						حد پایین	حد بالا

ادراک	واریانس	۲,۸۶۴	۰۹۱	۱,۱۹۶	۳۷۱	۰۲۳۳	۰۱۷۹۵۳	۰۱۵۰۱۵	۰۱۱۵۷۳	۰۴۷۴۷۹
شایستگی	واریانس	۱,۱۹۹	۳۶۶,۴۳۷	۰۲۳۱	۰۱۷۹۵۳	۰۱۴۹۷۸	۰۱۱۵۰۲	۰۴۷۴۰۷		
	نابرابر									

با توجه به سطح معناداری آزمون لون که مقداری بیشتر از ۰/۰۵ شده است فرض برابری واریانس دو گروه را پذیرفته لذا از نتایج ردیف اول استفاده می‌کنیم. نتایج آزمون t ($t = ۱/۱۹۶$, $Sig = ۰/۲۳۳$) گویای آن است که میانگین‌های ادراک شایستگی در دو گروه مردان و زنان تفاوت معناداری با یکدیگر نداشته و این دو گروه با سطح اطمینان ۹۵ درصد با هم تقریباً مشابه هستند به عبارتی دیگر فرض H_0 که دلالت بر عدم تفاوت معنی‌داری می‌باشد، تأیید می‌شود.

۳- بین احساس بی‌هنجاری با ادراک شایستگی در بین دانشجویان دانشگاه آزاد ارومیه رابطه معنی‌دار وجود دارد.

جدول (۱۰) نتایج ضریب همبستگی پیرسون

متغیر	شاخص‌های موردبررسی	ادراک شایستگی
احساس بی‌هنجاری	ضریب همبستگی	-۰/۳۰۷
	Sig	۰/۰۰۱

نتایج آزمون در جدول (۱۰) به شرح زیر است:

سطح معناداری مربوط به ضریب همبستگی پیرسون جهت بررسی ارتباط احساس بی‌هنجاری با ادراک شایستگی در بین دانشجویان، برابر ۰/۰۰۱ می‌باشد. ($P\text{-Value} \leq 0.01$)؛ بنابراین در سطح اطمینان ۹۹ درصد، فرضیه صفر آماری رد و فرضیه مقابل (H_1) تأیید می‌شود؛ در نتیجه می‌توان گفت: احساس بی‌هنجاری با ادراک شایستگی در بین دانشجویان رابطه معنی‌داری دارد. با توجه به میزان ضریب همبستگی مشاهده‌شده در جدول (۰/۳۰۷-)، نتیجه می‌شود که همبستگی بین این دو متغیر منفی است؛ به این معنی که با بهبود احساس بی‌هنجاری، ادراک شایستگی در بین دانشجویان به نسبت ضریب همبستگی مشاهده‌شده کاهش خواهد یافت.

۴- بین احساس ناتوانی با ادراک شایستگی در بین دانشجویان دانشگاه آزاد ارومیه رابطه معنی‌دار وجود دارد.

جدول (۱۱) نتایج ضریب همبستگی پیرسون

متغیر	شاخص‌های موردبررسی	ادراک شایستگی
احساس ناتوانی	ضریب همبستگی	-۰/۴۷۲
	Sig	۰/۰۰۱

نتایج آزمون در جدول (۱۱) به شرح زیر است:

سطح معناداری مربوط به ضریب همبستگی پیرسون جهت بررسی ارتباط احساس ناتوانی با ادراک شایستگی در بین دانشجویان، برابر ۰/۰۰۱ می‌باشد. ($P\text{-Value} \leq 0.01$)؛ بنابراین در سطح اطمینان ۹۹ درصد، فرضیه صفر آماری رد و فرضیه مقابل (H_1) تأیید می‌شود؛ در نتیجه می‌توان گفت: احساس ناتوانی با ادراک شایستگی در بین دانشجویان رابطه معنی‌داری دارد. با توجه به میزان ضریب همبستگی مشاهده‌شده در جدول (۰/۴۷۲-)، نتیجه می‌شود که همبستگی بین این دو متغیر منفی است؛ به این معنی که با بهبود احساس ناتوانی، ادراک شایستگی در بین دانشجویان به نسبت ضریب همبستگی مشاهده‌شده کاهش خواهد یافت. فرضیه پنجم: بین احساس انزوا با ادراک شایستگی در بین دانشجویان دانشگاه آزاد ارومیه رابطه معنی‌دار وجود دارد؟

جدول (۱۲) نتایج ضریب همبستگی پیرسون

متغیر	شاخص‌های مورد بررسی	ادراک شایستگی
احساس انزوا	ضریب همبستگی	-۰.۴۴۱
	Sig	۰/۰۰۱

نتایج آزمون در جدول (۱۲) به شرح زیر است:

سطح معناداری مربوط به ضریب همبستگی پیرسون جهت بررسی ارتباط احساس انزوا با ادراک شایستگی در بین دانشجویان، برابر ۰/۰۰۱ می‌باشد. ($P\text{-Value} \leq 0.01$)؛ بنابراین در سطح اطمینان ۹۹ درصد، فرضیه صفر آماری رد و فرضیه مقابل (H_1) تأیید می‌شود؛ در نتیجه می‌توان گفت: احساس انزوا با ادراک شایستگی در بین دانشجویان رابطه معنی‌داری دارد. با توجه به میزان ضریب همبستگی مشاهده‌شده در جدول (۰/۴۴۱-)، نتیجه می‌شود که همبستگی بین این دو متغیر منفی است؛ به این معنی که با بهبود احساس انزوا، ادراک شایستگی در بین دانشجویان به نسبت ضریب همبستگی مشاهده‌شده کاهش خواهد یافت.

بحث و نتیجه‌گیری

در سوال اول که وضعیت بیگانگی تحصیلی در بین دانشجویان بر اساس جنسیت مورد بررسی قرار گرفت نتیجه با توجه به آزمون مانوا نشان داد که سطح معناداری در تمامی زیر مؤلفه‌های بیگانگی تحصیلی بیشتر از ۰/۰۵ بوده بنابراین بین دو گروه مردان و زنان در این مؤلفه‌ها تفاوت معناداری مشاهده نشد. نتیجه تحقیق حاضر با نتیجه تحقیق همتی و پیری نیا (۱۳۹۵)، چن و کندی (۲۰۱۴) مغایرت دارد. ولی با نتیجه تحقیق، همسو تورک (۲۰۱۶) گزارش می‌شود. در تبیین نتیجه یافته این فرضیه بیان می‌شود که

از خود بیگانگی در کل بحرانی است که به تجربه انزوا از یک گروه یا فعالیتی اشاره دارد که انتظار می‌رود فرد در حالت عادی با آن گروه احساس همبستگی نموده یا با آن فعالیت درگیر می‌شود و خود را در قالب رفتارهای مخربی از قبیل عضویت در گروه‌های خلاف‌کار، خشونت، خراب‌کاری یا ولگردی، غیبت از مدرسه و مدرسه‌گریزی و یا سایر رفتارهای منحرف نشان می‌دهد که بی‌هنجاری، انزوای اجتماعی و احساس ناتوانی را در برمی‌گیرد و این عوامل می‌تواند در هر شرایطی برای افراد در هر جنسیتی که باشند اتفاق بیفتند و عواملی در پیشینه این فرایند باشد که موجب بیگانگی تحصیلی در فرد گردد و عملکرد تحصیلی او را تحت تأثیر قرار دهد. در این میان می‌توان اشاره کرد که ماهیت مسائل اجتماعی در نظریه‌ی نظم اجتماعی بی‌هنجاری (آنومی) است. حال آنکه در نظریه‌ی انتقاد اجتماعی بیگانگی انسان از فرآورده‌های فرهنگی و اجتماعی در نظر گرفته می‌شود. بیگانگی از عملکرد کل نظام اجتماعی سرچشمه می‌گیرد و عامل اصلی را باید در ناهمسازی کارکرد نظام اجتماعی با نیازهای انسانی جستجو کرد که جنسیت در این میان نقشی ندارد. همچنین در مورد از علل روان‌شناختی بیگانگی در فرد در سطح فردی مطالعه می‌کنند و عمدتاً متوجه آنومی روانی هستند. در آنومی روانی معمولاً احساسات فرد در قبال خود سنجیده می‌شود از این رو از خود بیگانگی و عوامل بیگانگی موضوع بحث روان‌شناسان نیز هست. آنان با فرض علل روان‌شناختی بیگانگی و روابط آن با شخصیت؛ نیروهای سرکشی درونی، سرکوب‌گرایی درونی انسان توسط جامعه را مطرح ساخته و به چگونگی پرورش و رشد شخصیت، عامل رفتار، گرایش‌ها و خلیقات پدر و مادر، چگونگی اجتماعی شدن انگیزه‌ها، سرخوردگی‌های دوران کودکی، تجارب نخستین دوران طفولیت، زمینه‌های طبقاتی و چگونگی بازبینی و کنترل اجتماعی در تبیین بیگانگی روانی توجه می‌کنند که در این مورد نیز نقش جنسیت جایگاه چندانی را نمی‌تواند در بیگانگی داشته باشد.

در سوال دوم که وضعیت ادراک شایستگی در بین دانشجویان بر اساس جنسیت مورد بررسی قرار گرفت نتیجه آزمون تی نشان داد که بسیار ناچیز در بین دانشجویان می‌باشد و تفاوت چندانی بین دانشجویان گزارش نمی‌شود. در تحقیق چن و کندی (۲۰۱۴) و جنیفر و لی (۲۰۱۲) مشخص شد که افراد در جنسیت مذکر ادراک شایستگی بیشتری دارند و با افزایش سن این ادراک بیشتر می‌شود که با نتیجه تحقیق حاضر مغایرت دارد که این مغایرت می‌تواند به ویژگی‌های شخصیتی، عوامل محیطی و فرهنگی باشد. در تبیین این نتیجه گزارش می‌شود که نیاز به کفایت و شایستگی در واقع تعامل مؤثر شخص با محیط و تجربه کردن فرصت‌های مختلف برای انجام رفتار و به عبارتی بیان‌کننده قابلیت‌های فردی می‌باشد. موقعی این احساس تأمین و ارضاء می‌شود که فرد نتیجه و پیامد مطلوب از انجام رفتار دریافت کند و از پیامدهای نامطلوب پیشگیری کند و در این حالت فرد این باور را دارد که قادر است که

نتایج مطلوب به دنبال فعالیتش داشته باشد و این احساس را دارد که لایق تواناست و مشارکت پایدار در انجام فعالیت دارد. ادراک شایستگی بیشتر جنبه روانی از جمله (خودکارآمدی، خودپنداره و عزت نفس) دارد و بیشتر بر موفقیت ها دلالت دارد تا شکست ها و در این مورد، در نظریه اریکسون، ادراک شایستگی عبارت است از احساس توانمندی برای انجام دادن موفقیت آمیز اموری که مستلزم برخورداری از مهارت های معینی است که از طریق تعامل با محیط اجتماعی و فیزیکی به وجود می آید و همچنین از نظر اجتماعی نیز، بندورا (۱۹۹۷) شایستگی ادراک شده به باورهای شخص در ارتباط با توانایی اش در انجام امور دلالت دارد و از منابع مختلف از جمله توفیق ها شکست های فرد، مشاهده موفقیت یا شکست دیگران و ترغیب کلامی سرچشمه می گیرد و نقطه مشترک در این میان توانایی فرد می باشد که شخص بدان ایمان دارد که از دید هارتر (۱۹۹۹)، شایستگی اجتماعی که حاکی از احساس توانمندی در برقراری روابط با همسالان است و شایستگی جسمی که متمرکز بر توانایی ها و مهارت های جسمی و ورزشی است و هر فردی در هر شرایطی و جنسیتی برای خود شایستگی های خودباور دارد و خود را توانا می بیند و جنسیت مذکر و مؤنث در این مورد تفاوتی با هم ندارند و ادراک شایستگی با توجه به باور شخص از خود می تواند از نظر روان شناختی در فرد تأثیر بگذارد و سپس او در عمل آن را ثابت کند.

در نتیجه فرضیه اول که رابطه بین احساس بی هنجاری با ادراک شایستگی مورد بررسی قرار گرفت یافته ها نشان از رابطه منفی معنی دار ۰/۳۰۷- بود که حاکی از این امر می باشد که به هراندازه فرد احساس بی هنجاری کند، ادراک شایستگی او تحت تأثیر قرار می گیرد و کاهش می یابد. نتیجه تحقیق با نتیجه تحقیق امانی و سپهریان آذر (۱۳۹۴) به علت وجود رابطه منفی معنی داری، همسویی دارد. در تبیین این یافته اشاره می شود که در مورد ناهنجاری، فتلر (۱۹۹۸) از خودبیگانگی را مترادف با آنومیا یا آنومی روانی یا همان بی هنجاری می نامد. آنومیا در نزد فتلر به مفهوم اختلال آشفتگی و بی سازمانی شخصیتی است و اشاره به وضعیت یا حالت روانی - اجتماعی دارد که در آن فرد نوعی احساس تنفر نسبت به برخی از جنبه های شخصی وجود اجتماعی خویش را دارد و باوجود چنین باوری از سوی فرد، بی شک ادراک شایستگی که نیاز به یک باور روانی مثبت نسبت به خود دارد را دارد به صورت منفی تحت تأثیر قرار می دهد و او توانایی ها خود را به سمت و سویی مثبت به کار نمی برد و زمانی این رفتار در محیط دانشگاهی باشد از نظر بیگانگی تحصیلی موجب بی هنجاری تحصیلی در فرد می شود و شایستگی ها و توانایی هایی که می تواند داشته باشد را تحت تأثیر قرار می دهد و سازگاری تحصیلی را مختل می کند و نظر نمونه آماری نیز مهر تأییدی بر این امر می باشد. همچنین، به عقیده سیمن احساس بی هنجاری همچون احساس بی قدرتی و بی معنایی، وضعیتی فکری و ذهنی است که در آن فرد این احتمال را به حد مفرطی بر خود

مفروض و متصور می‌دارد و کنش‌هایی را که مورد تأیید جامعه نیستند را انجام می‌دهد و وقتی دچار این نوع بیگانگی در محیط دانشگاهی قرار می‌گیرد، این واکنش را نسبت به آن جامعه دارد بدین منظور که نظام ارزشی دانشجو با هنجارهای دانشگاه یا هنجارهای گروه اکثریتی که در دانشگاه ثبت‌نام کرده‌اند، در تضاد است و قوانین و اصول دانشگاه اهمیت نمی‌دهد، علاقه‌ای به محیط، انجام تکالیف ندارد و هنجارهای علمی را رعایت نمی‌کند.

در فرضیه دوم که رابطه بین احساس ناتوانی با ادراک شایستگی در بین دانشجویان موردبررسی قرار گرفت یافته‌ها نشان از رابطه منفی معنی‌دار $0/472-$ بود که حاکی از این امر می‌باشد که به هراندازه فرد احساس ناتوانی کند، ادراک شایستگی او به‌صورت منفی تحت تأثیر قرار می‌گیرد و کاهش می‌یابد. در تبیین این نتیجه چنین بیان می‌شود که در احساس ناتوانی، فرد توانایی کنترل نتایج فعالیت یا نیروهای جدید را ندارد در جامعه‌ای که قرار دارد فرد خود را ناتوان می‌بیند و در می‌یابد که در سرنوشت خویش نقشی ندارد و نیز در نظام اجتماعی فاقد کار و کاروری است چون در ادبیات ناتوانی در میابیم که احساس ناتوانی یا بی‌قدرتی عبارت است از احتمال و یا انتظار متصور از سوی فرد در مقابل بی‌تأثیری عمل خویش و یا تصور این باور که رفتار او قادر به تحقیق و تعیین نتایج مورد انتظار نبوده و وی را به هدفی که بر اساس آن کنش او تجهیز گردیده رهنمون نیست. وجود چنین باوری از سوی فرد نسبت به توانایی‌های خود او را از نظر روانی برای هر نوع موفقیتی به دور نگه می‌دارد و زمانی که او وارد دانشگاه می‌شود عملکرد تحصیلی او مبتنی بر اینکه او خود را ناتوانا در انجام تکالیف می‌بیند نوعی اهمال‌کاری تحصیلی در فرد ایجاد می‌شود و ادراک شایستگی او را به‌صورت منفی تحت تأثیر قرار می‌دهد و نظر نمونه آماری نیز حاکی از این امر می‌باشد.

در فرضیه سوم که رابطه بین احساس انزوا با ادراک شایستگی در بین دانشجویان موردبررسی قرار گرفت یافته‌ها نشان از رابطه منفی معنی‌دار $0/441-$ بود که حاکی از این امر می‌باشد که به هراندازه فرد احساس انزوا کند، ادراک شایستگی او به‌صورت منفی تحت تأثیر قرار می‌گیرد و کاهش می‌یابد. در همسویی این یافته‌ها نتیجه تحقیقات فاطما تورک (۲۰۱۶) به لحاظ منفی دار بود، گزارش می‌شود. در تبیین این یافته بیان می‌شود که وقتی دانشجو به احساس انزوایی دچار می‌شود، به احساس جدا ماندن از گروه‌های مهم و ارتباط نداشتن با دیگران رو می‌آورد و احساس می‌کند کسی به او توجه ندارد. همچنین، او از خود بی‌خود گردد و از جامعه کناره می‌گردد به این معنا که او اعتقادی به نحوه‌ی کارکرد جامعه، روابط حاکم و هدف‌های خرد و کلان ندارد چون فعالانه نمی‌تواند این روابط و اهداف را نفی و رد کند به‌طور منفصل با «گوشه‌نشینی» و عزلت‌گزینی خود را از گزند جامعه به حاشیه می‌کشد و احساس انزوای اجتماعی نیز در او به وجود می‌آید، علت‌های سیاسی، شکست‌ها و ناکامی‌های اجتماعی، بین فردی که در جامعه وجود دارد،

از علت این امر می‌باشد و احساس از خود بیگانگی اجتماعی در میان دانشجویان نخبه نیز حضوری جدی دارد به‌طوریکه اگرچه از سطح کارایی و کنشگری بالایی در مسائل علمی برخوردارند ولی در سطح سیاسی و یا حتی اداری، از خود کارایی قابل قبولی نمی‌تواند نشان دهند و به‌جای تلاش برای تأثیرگذاری در نظام سیاسی، مدیریتی و اداری جامعه خود را مظلوم و نظام حاکم را ظالم تلقی می‌کنند و این برخورد در بسیاری موارد باعث می‌شود تا با بدبینی شدیدی با معضلات اجتماعی برخورد کنند و ادراک شایستگی در آن‌ها نیز به‌صورت منفی تحت تأثیر قرار می‌گیرد و خودپنداره، عزت‌نفس و خودتنظیمی در فرد کاهش می‌یابد که نتیجه تحقیق مؤید این امر می‌باشد. همچنین در نتیجه گیری فرضیه اصلی که رابطه بین بیگانگی تحصیلی و ادراک شایستگی مورد بررسی قرار گرفت، نتیجه به‌دست آمده با سطح معنی‌داری و مقدار همبستگی ($r = -0/544$ و $Sig = 0/001$) حاکی از رابطه منفی معنی‌دار بین این دو متغیر در بین دانشجویان بود که به تفکیک هر زیر مقیاس این متغیرها در فرضیه و سوالات فرعی مورد بررسی و تبیین قرار گرفتند که در کل مشخص شد که ادراک شایستگی، افراد را به‌عنوان محرکی چندبعدی در حوزه‌های فیزیکی، اجتماعی و شناختی هدایت می‌کند و بر اساس این دیدگاه، ادراک شایستگی و لذت درونی که از موفقیت به دست می‌آید، منجر به افزایش تلاش برای موفقیت می‌شود. درحالی‌که ادراک عدم شایستگی و نارضایتی منجر به اضطراب و کاهش تلاش برای موفقیت می‌گردد و به‌عنوان یک فرایند مثبت روان‌شناختی و باور درونی فردی می‌تواند بیگانگی تحصیلی را در دانشجویان کاهش دهد که با توجه به منفی بودن نتیجه می‌تواند رابطه بیگانگی تحصیلی را که بحرانی است که به تجربه انزوا از یک گروه یا فعالیتی گفته می‌شود که انتظار می‌رود. فرد در حالت عادی با آن گروه احساس همبستگی نموده یا با آن فعالیت درگیر می‌شود و خود را در قالب رفتارهای مخربی از قبیل عضویت در گروه‌های خلاف‌کار، خشونت، خراب‌کاری یا ولگردی، غیبت از مدرسه و مدرسه‌گریزی و یا سایر رفتارهای منحرف نشان می‌دهد، ادراک شایستگی را به‌صورت منفی تحت تأثیر قرار دهد.

منابع

- ذکایی، محمدسعید؛ اسماعیلی، محمدجواد. (۱۳۹۰). جوانان و بیگانگی تحصیلی و دانشگاهی. فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران، (پیاپی ۱۶)، ۴(۴)، صص ۵۵-۹۰.
- موسوی، بهروز، حیدرپور مرنند، سکینه. (۱۳۹۰). تحلیل جامعه‌شناسی بیگانگی تحصیلی دانشجویان. فصلنامه علوم اجتماعی، ۶(۵۶)، صص ۸۱-۹۲.

- میرزایی، شراره؛ کیامنش، علیرضا؛ حجازی، الهه؛ بنی جمالی، شکوه السادات. (۱۳۹۵). تأثیر ادراک شایستگی بر تاب‌آوری تحصیلی با میانجی‌گری انگیزش خودمختار. روش‌ها و مدل‌های روانشناختی، ۷(۲۵)، صص ۸۲-۶۷.
- همتی، رضا؛ پیرنیا، زهرا. (۱۳۹۶). تحلیلی بر بیگانگی تحصیلی دانشجویان و عوامل مرتبط با آن. مطالعات و تحقیقات اجتماعی در ایران، (پیاپی ۲۱) ۶(۱)، صص ۹۱-۱۱۷.
- یارمحمدیان، احمد؛ امیر قمرانی و عادل محمدزاده (۱۳۹۶). اثربخشی مداخله‌ی مبتنی بر داستان زندگی (متن کی هستم) بر سازگاری عاطفی و ادراک شایستگی نوجوانان کم‌توان ذهنی. فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی، ۸(۳۱)، صص ۲۹-۱۴.
- یاری‌مقدم، نفیسه؛ جعفری، مجید؛ یعقوبی، ابوالقاسم و محقق، حسین. (۱۳۹۲). تأثیر آموزش راهبردهای یادگیری خودتنظیمی بر ادراک شایستگی و پیشرفت تحصیلی. فصلنامه اندیشه‌های نوین تربیتی، ۹(۱)، صص ۱۸۳-۱۵۵.
- Atkins, M. (2014). Teaching qualifications data for academic staff in higher education institutions 2014-15.
- Chen, J., Yeh, C., & Kennedy, C. (2014). Weight status, self-competence, and coping strategies in Chinese children. *Journal of Pediatric Nursing*, (22) 3, 176-185.
- Denes, C., & Grecu, V. (2011). Some considerations on adapting academic qualifications to the Romanian labor market. In *MATEC Web of Conferences* (Vol. 121, p. 12003). EDP Sciences
- Ninot, G., Bilard, J., & Delignieres, D. (2011). Effects of integrated or segregated sport participants on the physical self for adolescents with mental retardation. *Journal of Intellectual Disability Research*, 5 (49), 682-689.
- Turk, F. (2014). Alienation in Education. *International Journal of Educational Policies* 8 (1), pp. 41- 58.

Investigating the Status of Academic Alienation and its Relationship with Competency Perception in Students

Abstract

The purpose of this study was to investigate the status of academic alienation and its relationship with students' perceptions of competence. This was a descriptive correlational study. The statistical population of this study consisted of all the students of Islamic Azad University of Urmia Branch, with a volume of 13439, which were determined by using Cochran formula, 373 students who were selected by stratified random sampling method. The tools used in the present study are the Dillon & Grovet Academic Alienation Questionnaire (1976) and the competence of William Dessie and Ryan (2000). Analysis of variance (MANOVA), t-test and Pearson correlation were used to test the research hypotheses. The results showed that academic alienation and perception of competence were not significantly different among students and also there was a significant negative relationship between the dimensions of academic alienation (feeling of isolation, anomaly and disability) at the level of 0.95 with competency perception among students. Based on the results, some suggestions were made.

Key words: academic alienation, competence perception, students.